

SÖZLER ESERİNİN İÇERİĞİ

Birinci Söz

Besmelenin anlam ve önemi. Çeşitli varlıkların dilinde besmele. Allah'ın adını anmak ve Onun adıyla hareket etmek neler kazandırır?

On Dördüncü Lem'a'nın İkinci Makamı

Bismillâhirrahmânirrahîm'in binler esrarından altı sırrına dairdir.

Birinci Sır: Kâinat, yer ve insan simasında üç rububiyet sikkesi vardır.

İkinci Sır: Vahidiyet içinde ehadiyet cilvesini izah eder.

Üçüncü Sır: Kâinatı şenlendiren rahmettir.

Dördüncü Sır: Rahmaniyet içinde ehadiyet sikkesini gösteriyor.

Beşinci Sır: "Allah insanı Rahman sûretinde yaratmıştır" hadisinin izahı.

Altıncı Sır: Rahmetin kıymetini anlatır.

İkinci Söz

İnananların ve inkâr edenlerin bakış açıları arasında bir karşılaştırma. Cennet hayatını insan bu dünyada yaşamaya başlayabilir mi?

Üçüncü Söz

Allah'a kulluk görevlerini yerine getiren ve getirmeyenler arasında bir karşılaştırma. Tevekkülün tanımı ve kazandırdıkları.

Dördüncü Söz

Namaz kılan ve kılmayanların kazanç ve kayıpları arasında bir karşılaştırma. Bir saatlik ibadetle günün yirmi dört saatini ibadet haline getirmenin yolu.

Beşinci Söz

Dünya işleri namaza engel olabilir mi? Rızık için çalışmak ne zaman ibadet olur, ne zaman ibadete engel teşkil eder?

Altıncı Söz

"Allah mü'minlerden canlarını ve mallarını, karşılığında Cenneti onlara vermek suretiyle satın almıştır." (Tevbe, 9/111) mealindeki âyetin bir açıklaması. Yetenek ve organlarımızın Allah için nasıl kullanılabileceğine dair pratik örnekler.

Yedinci Söz

Namaz kılmaya ve büyük günahlardan kaçınmaya dair. Sabır, tevekkül, şükür, kanaat nedir? Allah'tan korkmak nasıl olur?

Sekizinci Söz

"Fenaliği kendinden, iyiliği Allah'tan bil."(Nisa, 4/79) mealindeki âyetin bir açıklaması. İnananların ve inanmayanların dünya hayatındaki kazanç ve kayıplarına dair bir karşılaştırma.

Dokuzuncu Söz

Namaz niçin günde beş vakit kılınır? Her vaktin ayrı ayrı açıklaması.

Birinci Nükte: Namazın anlamı. Namaz tesbihatındaki sözlerin namazla ilişkisi.

İkinci Nükte: İbadetin anlamı. Namaz içindeki sözlerin ve hareketlerin dile getirdiği mânâlar

Üçüncü Nükte: Bütün ibadetlerin özeti olarak namaz

Dördüncü Nükte: İnsanın, dünyanın ve kâinatın ömründe, beş namaz vaktinin karşılıkları ve bu vakitler arasındaki ilişkiler

Beşinci Nükte: Herbiri insan ve kâinat ömründe belirli devrelere işaret eden vakitlerde namaz kılan bir kul, bu hareketiyle hangi mânâları dile getirir?

Onuncu Söz

Öldükten sonra dirilme, âhiret âlemi, Cennet ve Cehennem. İçinde yaşadığımız dünyada, âhiretin varlığını gösteren deliller. Giriş Bölümünde temsilî bir hikâye yer alır ve bunu izleyen "Suret"ler ile bir sonraki bölümün "Hakikat"leri, bu temsildeki önemli unsurları açıklar.

Birinci Suret: Dünyada eseri görünen bir egemenliğin, başka bir dünyadaki ödül ve cezaya işareti.

İkinci Suret: Egemenlik sahibinin ikram arzusunun ödüllendirmeye, adaletinin ise zalimleri cezalandırmaya işareti ve "Mahkeme-i Kübrâ"ya delil teşkil edişi.

Üçüncü Suret: Varlıklarda görünen hikmet ve düzenin adalete, adaletin ise "Mahkeme-i Kübrâ"ya işareti.

Dördüncü Suret: Dünyada sergilenen eserlerin ortaya koyduğu cömertlik ve

güzelliğın, daha geniş ve devamlı bir sergiye işareti.

Beşinci Suret: Her yerde eseri görünen bir şefkatin başka bir âleme işareti. Özellikle, Âhırzaman Peygamberinin bu konudaki duaları ve Allah'ın ona karşı olan şefkat ve sevgisi.

Altıncı Suret: Dünyanın her yanında görülen sürekli faaliyet ve değişikliklerin bir başka âleme işareti.

Yedinci Suret: İnsan hafızası ile Levh-i Mahfuz arasındaki ilişki. Dünyada olup bitenlerin kayda geçirilişi ve "Mahkeme-i Kübrâ"ya işareti.

Sekizinci Suret: Temsildeki Padişahıtan gelen mesajda bir ödül ve ceza yerine dair vaadler ve bu vaadlere inanmayı gerektiren nedenler.

Dokuzuncu Suret: Temsildeki Padişahla teması bulunan bazı önemli kişilerin, Sekizinci Surette geçen vaadleri doğrulayan haberleri.

Onuncu Suret: Temsildeki ülkede herşeyin sürekli olarak yıkılıp yerine yenisinin yapılmakta oluşunun, bâki bir âleme işareti.

On Birinci Suret: Ortalıktaki faaliyetlerde eseri görünen hikmet, merhamet ve adaletin başka bir âleme işareti.

On İkinci Suret: Temsildeki Padişahın ordusundaki en yüksek rütbeli subaylara verilen görev ve donanımların ebedî bir âleme işareti. Padişahın en yüksek rütbeli yaverinin ondan getirdiği mesaj.

Mukaddime:

Birinci İşaret: Birinci bölümdeki hikâyede yer alan kahramanların açıklaması. Kâinatın, mutlak egemenlik sahibi bir Yararıcıya işareti

İkinci İşaret: Temsilde en yüksek rütbeli yaver olarak işaret edilen Âhırzaman Peygamberinin görevleri ve doğruluğunun delilleri.

Üçüncü İşaret: Temsilde yüksek rütbeli subaylar olarak işaret edilen; insanların önemi ve âhiretin varlığına işareti.

Dördüncü İşaret: Temsildeki padişahın şu geçici memleketi çok özenle icad etmesi, ama bunun yerine daimi bir memleket icad etmemesinin o padişahın şanına yakışmayacağıının izahı

Birinci Hakikat: Malikiyet ve egemenlik hakikatlerinin ve İlâhî isimlerden Rab isminin âhirete işareti.

İkinci Hakikat: Kerem, rahmet, izzet ve celâl hakikatleri ile Kerîm ve Rahîm isimlerinin âhirete işareti.

Üçüncü Hakikat: Hikmet ve adaletin dünyadaki delilleri ve Hakîm ve Âdil isimlerinin âhirete işareti.

Dördüncü Hakikat: Dünyada eserleri görünen cömertlik ve güzellik hakikatleri ile Cevad ve Cemîl isimlerinin âhirete işareti.

Beşinci Hakikat: Canlılar dünyasında eserlerini gösteren şefkat hakikatinin, Hz. Muhammed'in (a.s.m.) ve Mücîb ve Rahîm isimlerinin âhirete işareti.

Altıncı Hakikat: Dünyada sürüp giden ve sürekli olarak değişen faaliyetlerin ortaya koyduğu haşmet ve sürekliliğin ve Celîl ve Bâkî isimlerinin âhirete işareti.

Yedinci Hakikat: Tohum, çekirdek ve hafıza gibi varlıkların ortaya koyduğu bir "saklama ve koruma" fiilinin ve Hafîz ve Rakîb isimlerinin âhirete işareti.

Sekizinci Hakikat: Bir büyük ödül ve ceza gününe dair Kâinat Yaratıcısının peygamberlerle bildirdiği vaadlerin ve Cemîl ve Celîl isimlerinin âhirete işareti.

Dokuzuncu Hakikat: Canlılar dünyasında, özellikle kış ve bahar mevsimlerinde görünen "öldürme" ve "diriltme" fiillerinin ve Muhyî ve Mümît isimlerinin âhirete işareti.

Onuncu Hakikat: Varlıkların ve olayların, herşeyi kuşatan bir hikmet, inayet, rahmet ve adalete; bu hakikatlerin ve Hakîm, Kerîm, Âdil ve Rahîm isimlerinin âhirete işareti.

On Birinci Hakikat: İnsanın yaratılış, yetenek ve görevlerinin ve Hak isminin âhirete işareti.

On İkinci Hakikat: Peygamberimizin, Kur'ân'ın ve Bismillâhirrahmânirrahîm'in âhirete işareti.

Hatime: "Hepinizin yaratılması ve dirilmesi, tek bir kişinin yaratılıp dirilmesi gibidir" meâlindeki âyetin açıklaması.

Onuncu Sözün Mühim Bir Zeyli ve Lâhikasının Birinci Parçası

Öldükten sonra dirilmeye ve âhirete îman, insanın hem şahsî, hem de cemiyet hayatının huzuru için ne kadar gereklidir? Bu hususu, öldükten sonra dirilmenin delilleriyle beraber açıklayan ve ispat eden önemli bir tefsirdir.

Mukaddime:

Birinci Nokta: Ahiret inancı, toplumsal ve ferdî hayatın saadetinin esasıdır.

Birincisi: İnsanlığın yarısını teşkil eden çocuklar için ahiret inancının faydası.

İkinci Delil: İhtiyarlar için ahiret inancının dünyevi faydalarını izah eder.

Üçüncü Delil: Gençler için faydasını izah eder.

Dördüncü Delil: Aile hayatı için faydasını izah eder.

İkinci Nokta: Haşre imanı, diğer iman hakikatlerinin ispatı ele alınıyor.

Zeylin İkinci Parçası

Hayat, imanın altı erkânına bakıp ispat ediyor.

Zeylin Üçüncü Parçası

“Korkunç bir ses onlara yetti” (Yâsin Sûresi, 36:29); “Kıyametin gerçekleşmesi ise göz açıp kapayıncaya kadar” (Nahl Sûresi, 16:77) âyetleri kıyametin kopmasının zamansız olacağını haber veriyor. Akli bu hususta ikna etmek için örnekler veriliyor.

Birinci Mesele: Ruhların cesetlerine gelmesinin örneği dağılmış ordunun düdük sesiyle toplanması misaliyle ispatlanır.

İkinci Mesele: Cesetlerin yeniden diriltilmesinin örneği büyük bir şehrin karanlık bir gecede bir merkezden bir anda aydınlatılması ile ispatlanır.

Üçüncü Mesele: Cesetlerin yeniden diriltilmesiyle ilgili örneği baharda birden sayısız çiçek ve bitkilerin açılıp gelişmesiyle ispatlanır.

Dördüncü Mes'ele: Dünyanın ölümü ve Kıyamet kopması bir anda bir gezegen ve kuyruklu yıldızın çarpmasıyla izah edilir.

Zeylin Dördüncü Parçası

Kur'ân'ın, âhirete ait İlâhî fiilleri anlatırken, dünyada gözlenen fiillerle kalb ve zihinleri ikna etmesi.

Zeylin Beşinci Parçası

Ahirete imanda kuvvetli bir ümit ve teselli vardır.

On Birinci Söz

Namazın dile getirdiği anlamlar. Duygu ve yeteneklerin yaratılış amaçları. İnsan

hayatının dokuz gayesi.

On İkinci Söz

Kur'ân ile din dışı felsefe arasında bir karşılaştırma ve Kur'ân'ın bütün kelâmlar üzerindeki yeri.

Birinci Esas: Kur'ân ve felsefenin evrene bakış açıları. "Mânâ-yı ismî" ve "mânâ-yı harfî" kavramlarının açıklaması.

İkinci Esas: Kur'ân ve felsefenin, bireylerin hayatı üzerindeki etkileri.

Üçüncü Esas: Kur'ân ve felsefenin toplum hayatı üzerindeki etkileri.

Dördüncü Esas: Vahiy ve ilhamın tanım ve karşılaştırması. "Ağaçlar kalem, denizler mürekkep olsa, Rabbinin kelimelerini yazmakla bitiremezdi" meâlindeki âyetin bir açıklaması

On Üçüncü Söz

Kur'ân, alışlagelmiş olaylardaki olağanüstülüğü nasıl ortaya çıkarıyor? Kur'ân'ın üslûbundan zevk almanın yolları.

İkinci Makam

Kabir, gençlik, tutuklular ve kan dâvâsı ile ilgili bazı parçalar.

Meyve Risalesinden Altıncı Mesele: İlimlerin diliyle Allah'ı tanıma.

Hüve Nüktesi: Hava zerrelerindeki İlâhî ilim, irade ve kudret tecellîsi.

On Dördüncü Söz

Anlaşılmasında güçlük çekilen bazı âyet ve hadisler: Yer ve göklerin altı günde yaratılışı; yaş ve kuru herşeyin bir kitapta yazılmış olması; kırk bin başlı melek; Allah'ın birtek emirle herşeyi yaratması.

Hatime

Dünya hayatı ve ölüm.

On Dördüncü Sözün Zeyli

Deprem; İlâhî bir takdir olarak sebep ve sonuçları. Felâketlerdeki hikmetler. Tabiat kanunları ve İlâhî irade.

On Beşinci Söz

Uzaydaki canlılar, melekler, cin ve şeytanlar. "Dünya semâsını kandillerle süsledik ve onları şeytanlar için taş yaptık" meâlindeki âyetin açıklaması.

Birinci Basamak: Meleklerin varlığı ve yaratılış sebebi.

İkinci Basamak: Gökten yere inenler ve yerden göğe çıkanlar.

Üçüncü Basamak: İnsanın önemi ve yeryüzünün gökler kadar değer kazanmasının nedeni.

Dördüncü Basamak: Melekler ve şeytanlar arasındaki çarpışmalar.

Beşinci Basamak: Şeytanların melekler tarafından taşlanması.

Altıncı Basamak: Şeytanların taşlanmasında İlâhî egemenliğin haşmetine işaret eden yönler.

Yedinci Basamak: Şeytanların taşlanmasındaki üç mânâ.

On Beşinci Sözün Zeyli

Şeytan ve ona tabi olanların Kur'ân'a yönelik vesvesesine karşı verilmiş bir cevaptır.

Şeytanın İkinci Küçük Bir İtirazı

Şeytanın bir itirazı üzerine, Kur'ân'ın mu'cizelik esasının en mühimlerinden biri olan îcâz yönünü açıklar.

On Altıncı Söz

"Birşeyin olmasını dilediği zaman, Onun işi sadece 'Ol!' demektir; o da oluverir" meâlindeki âyetin açıklaması.

Birinci Şua: Allah'ın her yerde birden hazır bulunması ve herşeye herşeyden yakın bulunması; vahidiyet ve ehadiyet.

İkinci Şua: Varlıkların yaratılışındaki san'at, kudret ve kolaylık.

Üçüncü Şua: Herşey Ondan sonsuz derecede uzak iken, Allah'ın herşeye sonsuz derecede yakın olması.

Dördüncü Şua: Namazda ve hacda Allah'ın huzuruna çıkmak.

Küçük Bir Zeyl

Tabiat kanunlarının işleyişinde İlâhî iradenin tecellîsi. Yağmur ve rızık.

On Yedinci Söz

Dünyadaki ölüm ve ayrılıklar, herşeyi kuşatan bir rahmetle nasıl açıklanabilir?

On Yedinci Sözün İkinci Makamı

Tevekküle dair bir nazım.

Siyah Dutun Bir Meyvesi: Ölüm ve âhirete Kur'ân'ın ışığında bakış.

Kalbe Farisî olarak tahattur eden bir münacat: Dünyanın faniliğine dair bir nazım: önce gafletle bakış ve yakınma, sonra tevekkülle sükûna eriş.

Birinci Levha: Gaflet ehlinin dünyaya bakışı.

İkinci Levha: Hidayet ehlinin dünyaya bakışı.

Barla Yaylası, çam, katran, ardıç, karakavağın bir meyvesi: Farsça bir tefekkürname ve açıklaması.

Yıldızları konuşturan bir yıldızname: Göklerin ve yıldızların tasvirini şiirsel bir tarzda dile getirir.

On Sekizinci Söz

Birinci Nokta: Başarılarda insan nefsinin payı; gurur ve şükür.

İkinci Nokta: Çirkin görünen varlık ve olaylardaki güzellikler.

Üçüncü Nokta: Kâinattaki san'at eserlerinin seyircisi olarak insan; ve insanlık içinde Hz. Muhammed'in (a.s.m.) yeri

Firkatli Ve Gurbetli Bir Esarete, Fecir Vaktinde Ağlayan Bir Kalbin Ağlayan Ağlamalarıdır: Seher vaktinde tevbeye dair bir manzume.

On Dokuzuncu Söz

Hz. Muhammed'in (a.s.m.) peygamberliği.

Birinci Reşha: Rabbimizi bize anlatan üç büyük tanıtıcıdan biri olarak Hz. Muhammed (a.s.m.).

İkinci Reşha: Semavî kitapların verdiği haberler, irhasat ve mucizeler, ahlâk ve takvâsının ışığı altında Hz. Muhammed'in (a.s.m.) peygamberliği.

Üçüncü Reşha: Bütün varlıklara hitap eden ve kâinatın yaratılış sırrını açıklayan bir hatip olarak Hz. Muhammed (a.s.m.).

Dördüncü Reşha: Onun yaydığı ışıkla evrenin aldığı yeni şekil.

Beşinci Reşha: Onun yaydığı ışıkla varlıkların kazandığı değer.

Altıncı Reşha: Kulluk ve elçilik yönleriyle Hz. Muhammed (a.s.m.).

Yedinci Reşha: Onun akıl, kalb, ruh ve nefisler üzerindeki etkisi.

Sekizinci Reşha: Onun kötü âdet ve gelenekleri kaldırıp güzel ahlâkı yerleştirmekteki benzersiz başarısı.

Dokuzuncu Reşha: Onun görev başındaki cesareti.

Onuncu Reşha: Kıyamet ve âhiret gibi, gelecekteki çok önemli olaylara dair verdiği haberler.

On Birinci Reşha: Onun Kâinat Yaratıcısından getirdiği haberlerin doğruluğu ve önemi.

On İkinci Reşha: Onun, insanlığın en önemli ihtiyacı için ettiği dualar.

On Üçüncü Reşha: Onun, ebedî bir mutluluk ve Cennet için ettiği duaların kabulündeki kesinlik.

On Dördüncü Reşha: Kur'ân'ın tanımı; Kur'ân'daki tekrarların hikmeti; Kur'ân ile felsefenin varlıklara bakışındaki fark.

Yirminci Söz

Kur'ân ile ilgili bazı sorulara cevaplar ve Kur'ân'ın mucizelerinden bazı örnekler.

Birinci Makam

Kur'ân ile ilgili bazı itiraz ve vesveselere cevaplar.

Birinci Nükte: Küçük ve önemsiz görünen olaylarda büyük ve kapsamlı yasalara Kur'ân nasıl işaret ediyor? Meleklerin Âdem'e secdesi.

İkinci Nükte: İsrailoğullarının ineği kesmesine dair kıssadaki dersler.

Üçüncü Nükte: Taşlar hakkındaki âyetin verdiği dersler.

İkinci Makam

Peygamber mucizeleri hakkındaki âyetlerde geleceğe ve teknolojik gelişmelere dair işaretler.

Mukaddime: Tabiat kanunlarına uymak suretiyle, peygamber mucizelerine teknoloji yoluyla yaklaşabileceğine dair örnekler.

Bir nükte-i mühimme ve bir sır-ı ehem: Bilim branşları ile İlâhî isimler arasındaki ilişki.

İki mühim suale karşı iki mühim cevap: Teknolojik gelişmelerin haberleri Kur'ân'da niçin açık bir şekilde yer almıyor? Kur'ân niçin kâfirleri de tasdike mecbur bırakacak bir şekilde bu haberleri vermiyor?

Yirmi Birinci Söz

Birinci Makam

“Hergün beş vakit namaz usanç veriyor” şeklindeki bir itiraza cevap.

Birinci İkaz: Usançlığa yol açan bir aldanma: “tevehhüm-ü ebediyet.”

İkinci İkaz: Kalbin günlük ihtiyaçlarını karşılamakta namazın rolü.

Üçüncü İkaz: Sabır nereye ve nasıl harcanmalı? Üç çeşit sabır.

Dördüncü İkaz: Kulluk görevlerine verilen ücretle dünyaya ait işlerin ücreti arasında bir karşılaştırma.

Beşinci İkaz: İnsanı oyalayarak kulluk görevlerinden uzaklaştıran nedenler. Dünya işleri nasıl ibadete çevrilir?

İkinci Makam

Vesvese; tanımı ve kurtuluş çareleri.

Birinci Vecih: Vesvesenin yol açtığı telâş ve ümitsizlikten korunmanın çaresi.

İkinci Vecih: Mânâların insan hayalinde aldığı şekiller ve bunların vesvese ile ilişkisi.

Üçüncü Vecih: Kavramlar arasındaki çağrışımlar ve vesvese ile ilişkisi.

Dördüncü Vecih: Dindeki aşırılığın yol açtığı vesvese.

Beşinci Vecih: İman ile ilgili konularda vesvese.

Yirmi İkinci Söz

Evrende Allah'ı tanıtan san'at eserleri; bunlardaki birlik tecellîlerini ve san'at inceliklerini çözenin ve tahkikî bir imanı kazanmanın yolları.

Birinci Makam

Dünyada olup biten sıradan olayların ardındaki olağanüstülükler dikkati çeken bir temsil.

Birinci Burhan: Ağaçların yaratılış ve yaşayışındaki olağanüstülük ve birlik tecellîsi.

İkinci Burhan: Tohumlardaki ve canlıların yaratılışındaki olağanüstülük ve birlik tecellîsi

Üçüncü Burhan: İnsan ve hayvanların yaratılış ve yaşayışındaki olağanüstülük ve birlik tecellîsi.

Dördüncü Burhan: Ağaçların çevre ile ilişkilerindeki olağanüstülük ve birlik tecellîsi.

Beşinci Burhan: Ağacın sonucu olan meyve ile evrenin sonucu olan insanın, üzerlerindeki san'atla bir San'atkâra işareti.

Altıncı Burhan: Bahar ve yaz mevsimindeki değişikliklerde görünen olağanüstülük ve birlik ve kudret tecellîsi.

Yedinci Burhan: Varlıklar arasındaki yardımlaşma ve dayanışmada görünen olağanüstülük ve birlik tecellîsi.

Sekizinci Burhan: Bütün varlıkların yaratılış ve işleyişinde rol alan hava, su, ışık, toprak gibi unsurların yerine getirdiği görevlerdeki olağanüstülük ve birlik tecellîsi.

Dokuzuncu Burhan: Bütün eserlerin sahibi ve san'atkârı olarak birtek zatı tanımanın kolaylığı.

Onuncu Burhan: Varlıkların gelip geçmesinde, onları değiştirenin değişmezliğini gösteren işaretler.

On Birinci Burhan: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) getirdiği haberlerin, evrendeki varlıklar tarafından doğrulanması.

On İkinci Burhan: Kâinat Yaraticısı hakkında Kur'ân'ın verdiği haberler.

İkinci Makam

Evrendeki varlıkların, Allah'ın varlık ve birliğine işaretleri.

Birinci Lem'a: Allah'ı bir olarak tanımakta hakikî ve zahirî tevhidin farkları. Evrendeki olayların sebeplere bağlanmasındaki hikmetler.

İkinci Lem'a: Hayat üzerinde, Allah'ın varlık ve birliğini gösteren damga. Birşeyden herşeyin, herşeyden birşeyin yapılması.

Üçüncü Lem'a: Canlılar üzerinde Allah'ın varlık ve birliğine işaret eden damgalar.

Dördüncü Lem'a: "Hayat verme" fiili üzerinde, Allah'ın varlık ve birliğini gösteren damgalar. Herbir zerrede Allah'ın varlık ve birliğine açılan üç pencere. Zerrelerdeki "ehadiyet" ve "samediyet" damgaları.

Beşinci Lem'a: Allah'ın birliğine inanmanın kolaylığı.

Altıncı Lem'a: Bahar mevsiminde Allah'ın varlık, birlik ve kudretini gösteren damgalar ve âhirete işaretler.

Yedinci Lem'a: Varlıklar arasındaki yardımlaşmalarda Allah'ın varlık ve birliğini, hikmet ve rahmetini gösteren işaretler.

Sekizinci Lem'a: Varlıkların yaratılışında kullanılan temel unsurların birliğinde ve bir varlıkla bütün varlıklar arasındaki ilişkilerde Allah'ın varlık ve birliğine işaret eden deliller.

Dokuzuncu Lem'a: Türlerin yaratılışındaki benzerlik ve kolaylığın, Allah'ın varlık ve birliğine işareti.

Onuncu Lem'a: Ölüm üzerindeki birlik ve devamlılık damgası. Eserden fiile, fiilden isim, sıfat ve zâta geçiş.

On Birinci Lem'a: Allah'ın varlığının ve birliğinin şahidi olarak Seyyidimiz Muhammedü'l-Emîn (a.s.m.).

On İkinci Lem'a: Allah'ın varlık ve birliğinin şahidi olarak Kur'ân.

Hâtime: Marifetullahın arşına çıkmak ve tevhidi ilan etmek.

Yirmi Üçüncü Söz

İnsan ve iman ilişkileri; insanın kuvvetli ve zayıf yönleri ve tekâmül yolları.

Birinci Mebhas

İmanın güzellikleri ve insana kazandırdıkları.

Birinci Nokta: İnsanın, Yaratıcısına mensup olmakla kazandığı değer. İnsanın yaratılışında, iman ışığında okunan mânâlar.

İkinci Nokta: İman ışığı altında geçmiş ve geleceğe bakış.

Üçüncü Nokta: İman ve tevekkülün verdiği kuvvet. Tevekkülün tanımı.

Dördüncü Nokta: İnsanın yaratılışındaki tekâmül amacı; âcizlik ve güçsüzlüğünden aldığı kuvvet.

Beşinci Nokta: Duanın gücü, anlamı, çeşitleri, cevaplandırılması ve kabulü.

İkinci Mebhas

İnsanın sonsuz yükseliş ve sonsuz alçalış sırları. "Ahsen-i takvim," "âlâ-yı illiyyîn," "esfel-i sâfilîn" kavramlarının açıklanması.

Birinci Nükte: İnsanın evrensel ihtiyaçları; iyilik ve kötülük yönündeki yeteneği; Allah'a kul olmakla kazandığı güç. "Allah onların kötülüklerini iyiliklere çevirir" meâlindeki âyetin bir açıklaması.

İkinci Nükte: İnsanın dünyaya ve âhirete bakan yönleri; duygu ve yeteneklerinin ayrı ayrı kulluk görevleri.

Üçüncü Nükte: İnsan duygu ve yeteneklerini sadece dünya hayatına yöneltmekle ne kazanır, ne kaybeder? Dünya hayatından alınan lezzetlerin bir kulluk görevine dönüştürülmesi.

Dördüncü Nükte: İnsanın âcizliğiyle kazandığı güç; bütün varlıkların insana hizmetkâr olmasındaki sır.

Beşinci Nükte: İnsanı, yaratılmışların en üst mertebesine çıkararak tefekkür ve kulluk görevlerinin iki yönü.

Yirmi Dördüncü Söz

"En güzel isimler (Esmâ-i Hüsnâ) Allah'ındır" meâlindeki âyetin hakikatlerine dair bazı açıklamalar.

Birinci Dal: Farklı varlıklarda ve varlık âleminin değişik mertebelerinde, farklı isimlerin tecellîsi.

İkinci Dal: İlâhî isimlerin tecellisinde mertebeler: herşeyi kapsayan umumî tecellî; topluluklara yönelik tecellî; fertlere yönelik tecellî.

Üçüncü Dal: Kıyamet alâmetleri gibi bazı konularda yanlış anlaşılan hadislerin doğru bir şekilde anlaşılabilmesini sağlayan On İki Asıl.

Birinci Asıl: Kıyamet alâmetlerinin üstü kapalı bir şekilde bildirilmesinin nedeni.

İkinci Asıl: Dinî meselelerde delil gerektiren ve gerektirmeyen konular.

Üçüncü Asıl: Bazı hurafelerin İslâma girişi.

Dördüncü Asıl: Hadise dair yorumların hadisle karıştırılmasından doğan sonuçlar.

Beşinci Asıl: Evliya ilhamının hadisle karıştırılmasından doğan sonuçlar.

Altıncı Asıl: Hadisteki temsil ve kinayelerin, kelimelerin gerçek anlamlarıyla karıştırılmasından doğan sonuçlar.

Yedinci Asıl: Hadisteki teşbih ve temsillerin, cahillerin eline düşmesiyle gerçek sanılması. "Yetmiş yılda Cehennem dibine düşen taş" ve "öküz ile balık" hadisinin açıklaması.

Sekizinci Asıl: Kıyamet vaktinin ve bazı önemli kişilerin gizli bırakılmasının sebepleri. Mehdî, Süfyan, Deccal, Ye'cüc ve Me'cuce dair bazı açıklamalar.

Dokuzuncu Asıl: Dünyanın önemsizliğine ve bazı sûrelerin fazilet ve sevabına dair rivayetlerde mübalâğa olarak görülen hususların açıklaması.

Onuncu Asıl: Bazı işlerin fazilet ve sevabına, yahut kötülüğüne dair rivayetlerde mübalâğa olarak görülen hususların açıklaması.

On Birinci Asıl: Hadislerde, yorumlanmayı ve tabir edilmeyi gerektiren benzetmeler.

On İkinci Asıl: Kur'ân ve felsefenin bakış açılarındaki farklılık ve bu farklılığın doğurduğu sonuçlar.

Dördüncü Dal: Bütün varlıkların Allah'a secde ettiğine dair âyetin açıklaması. Varlıkların kendilerine özgü ibadetleri.

Beşinci Dal:

Birinci Meyve: Sevginin varlık âlemindeki yeri; sevgi ve korkunun yöneltildiği gereken hedefler. Allah korkusu nedir, nasıl olur?

İkinci Meyve: İbadetin sebebi; niyetin önemi; bütün varlıkların ibadetini kendi ibadeti

olarak Allah'a sunmanın yolu.

Üçüncü Meyve: Sünnetin önemi ve Sünnete uymanın sonuçları.

Dördüncü Meyve: Dinden uzaklaşma konusunda Müslümanlar ile ecnebîler arasındaki fark.

Beşinci Meyve: İnsanın çokluk ve birlik âlemlerine bakan yönleri.

Yirmi Beşinci Söz

Kur'ân'ın mucizeliğine dair.

Mukaddime

Kur'ân'ın üç ayrı tanımı.

Birinci Şule

Birinci Şua: Kur'ân'ın mucize derecesindeki ifade üstünlüğü.

Birinci Suret: Kur'ân'ın meydan okuyuşuna karşılık, onun benzerini kimsenin getirememesi.

İkinci Suret:

Birinci Nokta: Kur'ân'ın kelime ve cümlelerindeki düzen ve birbiriyle ilişkileri.

İkinci Nokta: Kur'ân'ın mânâsındaki üstünlük.

Üçüncü Nokta: Kur'ân'ın üslûbundaki benzersizlik ve olağanüstülük.

Dördüncü Nokta: Kur'ân'ın lâfzındaki olağanüstülük; tekrar tekrar okunmasına rağmen usandırmaması.

Beşinci Nokta: Kur'ân'ın, konuları açıklamasındaki olağanüstülük.

İkinci Şua: Kur'ân'ın kapsamlılığındaki olağanüstülük.

Birinci Lem'a: Kur'ân'ın lâfzındaki kapsamlılık; bir sözün pek çok anlamı içine alışı.

İkinci Lem'a: Kur'ân'ın mânâsındaki kapsamlılıkla birbirinden farklı pek çok topluluklara rehber oluşu.

Üçüncü Lem'a: Kur'ân'ın içerdiği bilimlerin kapsamlılığı.

Dördüncü Lem'a: Kur'ân'ın konuları ele alışındaki kapsamlılık.

Beşinci Lem'a: Kur'ân'ın üslûp ve özlü ifadesindeki kapsamlılık.

Birinci Işık: Bir âyette bir sûreyi, bir sûrede Kur'ân'ı ve kâinatı toplayan kapsamlılık.

İkinci Işık: Herkesin her ihtiyacına cevap veren kapsamlılık.

Üçüncü Işık: Kur'ân'ın mucize derecesindeki özlülüğü.

Dördüncü Işık: Kur'ân'ın, cüz'î olaylarda kapsamlı kanunları dile getiren özlülüğü.

Beşinci Işık: Kur'ân'ın gerek içerik, gerekse üslûp itibarıyla bütün üstünlükleri, hiçbir karışıklığa yol açmadan kendisinde toplayan kapsamlılığı.

Üçüncü Şua: Kur'ân'ın gaybdan verdiği haberler; her zaman gençliğini koruması ve herkese birden hitap etmesi.

Birinci Cilve: Kur'ân'ın gayba dair haberleri.

Birinci Şavk: Kur'ân'ın geçmişe dair haberleri.

İkinci Şavk: Kur'ân'ın geleceğe dair haberleri.

Üçüncü Şavk: Kur'ân'ın İlâhî hakikatlere, yaratılışa ve âhîret âlemine dair haberleri.

İkinci Cilve: Kur'ân'ın her çağda süregelen gençliği; hakikatlerinin ve kanunlarının eskimeyişi; Kur'ân medeniyeti ile beşer medeniyeti arasında bir karşılaştırma.

Üçüncü Cilve: Kur'ân'ın, her çağdaki insan tabakalarından herbirine aynı dersi ayrı ayrı vermesindeki olağanüstülük.

İkinci Şule

Birinci Nur: Kur'ân'ın bütünlüğü.

İkinci Nur: Kur'ân'ın, âyetleri özetlerken ve İlâhî isimlere dikkat çekerken ortaya koyduğu olağanüstülük.

Birinci Meziyet-i Cezalet: Kur'ân'ın, dünya üzerindeki eser ve fiillerde İlâhî hakikatleri gösterişi.

İkinci Nükte-i Belâgat: Kur'ân'ın İlâhî san'at eserlerini tasvir ederek İlâhî isimlerle özetlemesi.

Üçüncü Meziyet-i Cezalet: Kur'ân'ın İlâhî fiilleri ayrıntılandırması ve özetlemesi.

Dördüncü Meziyet-i Cezalet: Kur'ân'ın, yaratılmışlardaki düzeni, ardında İlâhî isimleri gösterecek bir şeffaflıkla ortaya koyması.

Beşinci Meziyet-i Cezalet: Kur'ân'ın, cüz'î veya sıradan olaylardaki İlâhî hakikatleri göstermesi ve tefekküre ufuk açması.

Altıncı Nükte-i Belâgat: Kur'ân'ın, varlık âleminde, çok geniş bir alanda cereyan eden olayları birlik içinde yahut kapsamlı bir kanun altında göstermesi.

Yedinci Sırr-ı Belâgat: Kur'ân'ın, sebeplerin arkasında İlâhî tasarrufları ve İlâhî isimlerin tecellîlerini göstermesi.

Sekizinci Meziyet-i Cezalet: Kur'ân'ın, âhirete ait İlâhî fiilleri anlatırken, dünyada gözlenen fiillerle kalb ve zihinleri ikna etmesi.

Dokuzuncu Nükte-i Belâgat: Kur'ân'ın, cüz'î olaylarda, İlâhî isimler vasıtasıyla, kapsamlı hakikatleri göstermesi.

Onuncu Nükte-i Belâgat: Kur'ân'ın, ümit ve korku arasındaki dengeyi korumasındaki olağanüstülük.

Üçüncü Nur: Kelâmın sahibi, muhatabı, amacı ve içeriği yönünde Kur'ân'ın üstünlüğü.

Üçüncü Şule

Birinci Ziya: Kur'ân'ın, varlık âleminin hakikatlerine ve İlâhî fiil, isim ve sıfatlara dair ifadelerindeki düzen, âhenk ve olağanüstülük.

İkinci Ziya: Kur'ân ile felsefenin dünyaya bakış açısı.

Üçüncü Ziya: Kur'ân'dan ders alan ilim ve kalem sahiplerinin eserleriyle Kur'ân'ın karşılaştırması

Hatime: Kur'ân'ın ve Hz. Muhammed'in (a.s.m.) birbirlerine karşı mucize oluşları.

Birinci Zeyl

Kur'ân'ın vech-i i'câzı ve Allah kelamı olduğunun delilleri.

Emirdağ Çiçeği

Kur'ân'daki tekrarlara edilen itirazlara cevap.

Bu Onuncu Meseleye Bir Hatime Olarak İki Haşiye

Birincisi: Kur'ânın hakikî tercümesi mümkün değil.

İkinci Haşiye: Hz. Muhammed'in (a.s.m.) getirdiği nur, kâinatın, yokluk, vazifesizlik, anlamsızlık perdesini kaldırır.

Yirmi Altıncı Söz

Kader Risalesi

Birinci Mebhas: Kader; cüz'î irade; hayır ve şerrin yaratılması; insanın sorumluluğu.

İkinci Mebhas: Kader ve cüz'î iradenin birbirine uyumuna dair Yedi Vecih.

Birincisi: Hikmet ve adalet açısından cüz'î irade.

İkincisi: Cüz'î iradenin varlığı.

Üçüncüsü: İlâhî ilim, kader ve cüz'î irade.

Dördüncüsü: İlim ve malûm (bilgi ve bilinen); ezeliyetin tanımı.

Beşincisi: Kader, sebep ve müsebbep konusunda Cebriye, Mutezile ve Ehl-i Sünnet anlayışının farkları.

Altıncısı: Fiillerin yaratılışı ve kulun sorumluluğu.

Yedincisi: Kulun iradesi ile İlâhî irade arasındaki ilişki ve kulun sorumluluğu.

Üçüncü Mebhas: Varlık âleminde kader; Kitab-ı Mübîn ve İmam-ı Mübîn; bedihî kader ve nazarî kader; hürriyet ve kader.

Dördüncü Mebhas: Sıkıntı ve musibetlerin hayırlı yönleri ve İlâhî rahmetle uyumluluğu.

Hatime: Nefsin gururuna karşı Allah'ın birlik ve mutlak egemenliğini dile getiren ve mutluluğu Ona teslim olmakta gösteren Beş Fıkra.

Zeyl

Rahmân, Rahîm ve Hakîm isimlerine ulaştırın, Kur'ân'dan alınma "acz, fakr, şefkat ve tefekkür" yolu; bu yolun şartları ve tarikatten farkları.

Birinci Hatve: Nefsi temize çıkarmamak.

İkinci Hatve: Ölüm ve hizmette nefsi düşünmek, zevk ve arzulara unutmak.

Üçüncü Hatve: Kusuru kendinde görüp, eriştiği iyilikleri, kudret ve zenginliği Allah'tan bilmek.

Dördüncü Hatve: Benliği unutup, kendi varlığını, Allah'ın tecellîsine bir ayna olarak bilmek.

Hatime: "Acz, fakr, şefkat ve tefekkür" yolunun vahdet-i vücut ve vahdet-i shuhuddan farkı; herşeyde Allah'a bir yol bulmanın ve huzur-u daimîyi kazanmanın çaresi.

Yirmi Yedinci Söz

İçtihad (dinî konularda Kur'ân âyetlerinden ve Peygamberimizin hadislerinden hüküm çıkarmak) ile ilgili olarak tartışılan bazı meseleler. İçtihadın önündeki altı engel.

Birincisi: Bu zamanın şartları karşısında yeni içtihadların sakıncaları.

İkincisi: İçtihada konu teşkil eden nazariyattan önce, içtihad gerektirmeyen ve kesinlik ifade eden dinin temel konuları üzerinde yoğunlaşmanın gerekliliği.

Üçüncüsü: İçtihad yeteneğini geliştiren koşullar açısından, Peygamberimizin zamanı ile günümüz arasında bir karşılaştırma.

Dördüncüsü: İçtihadta hakim olması gereken bakış açısı: dünya mı, âhiret mi?

Beşincisi: "Arzî" ve "semavî" içtihad nedir? Bu zamanın içtihadını "arzî" yapan üç sebep.

Birincisi: Hükümlerde illet ve hikmetin farkı.

İkincisi: Bakış açısında âhiret mutluluğu yerine dünya mutluluğunun öncelik kazanmış olması.

Üçüncüsü: Zamanımızda bağımlılık derecesine varan bazı kötü alışkanlıkların, dinin bazı kesin yasaklarına yaklaşma tarzını etkilemesi.

Altıncısı: Doğruluk ve yalan açısından Peygamberimizin zamanı ile günümüzün karşılaştırması.

Hatime: Farklı mezheplerin varoluşundaki nedenler. Hakikat birden fazla olabilir mi?

Yirmi Yedinci Sözün Zeyli

Sahabenin (Peygamberimizle beraber bulunan ve bizzat ondan ders alan

Müslümanlar) derecesine diğer insanlar niçin yetişemez?

Birinci hikmet: Peygamber sohbetinin etkisi.

İkinci sebep: Sahabe zamanında doğru ile yalanın birbirinden uzaklığı ve Sahabenin doğruluğu. İslâmın meydana getirdiği inkılâbın Sahabe zamanındaki tazeliği ve etkisi.

Üçüncü sebep: Nübüvvet ile velâyet, evliya makamı ile Sahabenin makamı arasındaki fark.

Birinci vecih: Sahabe zamanındaki sosyal çevrenin yetenekler üzerindeki etkisi.

İkinci vecih: Allah'a yakınlık ve "zahirden hakikate geçme" konusunda Sahabenin yolu ile tasavvuf arasındaki fark.

Üçüncü vecih: İslâmın başlangıcındaki hizmetleri yönünden Sahabenin üstünlüğü.

Sual: Peygamberimizi görmeden ona inananların imanı, onu görerek inanan Sahabenin imanından üstün olmaz mı?

İkinci sual: Dünya hayatının içinde bulunan Sahabe, dünyayı terk eden evliyadan nasıl üstün olabilir?

Üçüncü sual: Allah'tan başka herşeyi terk edenler, niçin Sahabeye yetişemiyor? Nefis ve diğer duyguların, insanı Allah'a yaklaştırmadaki rolü ve önemi.

Dördüncü sual: Sahabeye üstünlük iddiasının çıkış nedenleri.

Yirmi Sekizinci Söz

Cennet ile ilgili bazı soruların cevapları. Cennette maddî lezzetler ve nikâh lezzeti var mı? Yetenek ve düzeyleri çok farklı insanlar, Cennette nasıl bir arada bulunarak aynı lezzetlerden yararlanacak? Cennette bir kişiye dünya kadar yer verilecek mi?

Cennet Sözüne küçük bir zeyl

Cehennemnin varlık sebebi.

Yirmi Dokuzuncu Söz

Ruhlar, melekler ve ölümden sonra dirilişe dair.

Mukaddime

Melekler ve ruhanî varlıkların kulluk görevleri ve çeşitleri hakkında genel açıklamalar.

Birinci maksat

Melekler hakkında.

Birinci esas: Varlık âleminde hayatın önemi. Madde dışı hayatın varlık âlemindeki yaygınlığı.

İkinci esas: Tabiat kanunları ile melekler arasındaki ilişkiler.

Üçüncü esas: Kur'ân'ın, Peygamberimizin ve daha önceki peygamberlerin, meleklerin varlığı hakkındaki ittifakı.

Dördüncü esas: Varlıkların zikir ve tesbihleriyle ilgili olarak meleklerin görevleri. "Kırk bin başından herbirinin kırk bin ağzında kırk bin tesbihat yapan melek" ile ilgili açıklama.

İkinci maksat

Kıyamet ve âhiret hakkında.

Mukaddime: Kıyamet ve âhiretin kanıtlanmasıyla ilgili üç soru: Kâinat tahrip edilecek mi? Tahripten sonra yeniden kurulacak mı? Bunları yapacak olanın, kâinatı yıkıp yapmaya gücü yeter mi?

Birinci esas: Ruhun ölümsüzlüğü hakkında.

Mukaddime: Ruhun ölümsüzlük için yaratılmış olduğuna ve ölümlerin ruhlarının yok olmayıp korunduğuna dair deliller.

Birinci menba: Ruhun cesetten bağımsızlığı.

İkinci menba: Ruhun varlık ve ölümsüzlüğüne dair dış dünyadaki deliller.

Üçüncü menba: Bir kanun ve bir hakikat olarak ruhun varlığı ve ölümsüzlüğü.

Dördüncü menba: Varlıklardaki sürekli değişime rağmen kanunların değişmezliği; tabiat kanunlarından daha güçlü bir kanun olarak ruhun ölümsüzlüğü.

İkinci esas: Âhiretteki sonsuz mutluluğun delilleri.

Birinci medar: Kâinattaki düzenin sonsuz mutluluğa tanıklığı.

İkinci medar: Varlıkların yaratılışında gözlenen hikmet ve faydaların sonsuz

mutluluğa tanıklığı.

Üçüncü medar: İnsanın yetenek ve duygularının sonsuz mutluluğa tanıklığı.

Dördüncü medar: Kâinattaki ölüm ve dirilişlerin kıyamet ve yeniden dirilişe tanıklığı.

Beşinci medar: İnsanın yaratılışındaki sonsuz mutluluk isteğinin, sonsuz mutluluğa tanıklığı.

Altıncı medar: Varlıklarda eserleri gözlenen rahmetin sonsuz mutluluğa tanıklığı.

Yedinci medar: Kâinatta görünen lütuf ve merhamet eserlerinin sonsuz mutluluğa tanıklığı

Sekizinci medar: Vicdanın sonsuz mutluluğa tanıklığı.

Dokuzuncu medar: Peygamberimizin sonsuz mutluluğa tanıklığı.

Onuncu medar: Kur'ân'ın sonsuz mutluluğa tanıklığı ve buna dair âyetlerden örnekler.

Üçüncü esas: Kıyamet ve âhireti vaad eden Kâinat Yaraticısının kudret sıfatıyla ilgili üç özelliğın ve “Sizin yaratılışınız da, diriltilişiniz de tek bir kişinin yaratılıp diriltilmesi gibidir” (Lokman Sûresi, 31:28) meâlindeki âyetin açıklaması.

Birinci mesele: İlâhî kudretin zatî ve sınırsız oluşu.

İkinci mesele: Varlıkların içyüzünde büyük-küçük, az-çok gibi farkların olmayışı nedeniyle kudretin sınırsızlığı.

Üçüncü mesele: İlâhî kudret ile ilgili altı kanun: şeffaflıyet, mukabele, muvazene, intizam, tecerrüt ve itaat.

Dördüncü esas: Kâinatın ölüm ve dirilişinin sebep ve delilleri.

Birinci mesele: Varlıklarda hükmeden tekâmül kanununun bir gereği olarak evrenin ölümü ve daha güzel bir şekilde tazelenmesi.

İkinci mesele: Semâvî dinlerin ve varlık âlemindeki değişimin, evrenin ölümüne tanıklığı

Üçüncü mesele: Âlemin yeniden diriliş ve bu dünyada karışık halde bulunan iyilik ve kötülüklerin yeni âlemden birbirinden ayrılışı.

Dördüncü mesele: Evreni yeniden diriltmeye gücü yeten Yaraticının, bunu yapacağına dair vaadleri ve bu vaadlerin doğruluğu.

Otuzuncu Söz

İnsandaki “Ene”nin (benlik) mahiyeti. Tahavvülât-ı zerrat olarak tabîr edilen atomların ve moleküllerin çeşitli maddelerin oluşumundaki görevleri.

Birinci Maksat

Ene'nin (benlik) mahiyeti

İkinci Maksat

Atomların ve moleküllerin çeşitli maddelerin oluşumundaki görevleri.

Otuz Birinci Söz

Peygamber Efendimizin Mi'rac mu'cizesinin hakikati, lüzumu ve tahakkuku.

Birinci Esas: Mi'racın sırr-ı lüzûmu

İkinci Esas: Mi'rac hakikati.

Üçüncü Esas: Mi'racın hikmeti.

Dördüncü Esas: Mi'racın faydaları

On Dokuzuncu ve Otuz Birinci Sözlerin Zeyli

Şakk-ı Kamer Mu'cizesine dairdir.

Otuz İkinci Söz

Cenâb-ı Hakkın Vahdâniyetinin ispatı. Vahdet ve Ehâdiyet-i İlâhiyeye dâir gelen şüphe ve îtirazlara cevap. Ehl-î dalâlet ve ehl-i hidayetin dünya hayatına bakış açıları.

Birinci Mevkıf

Cenâb-ı Hakkın Vahdâniyetinin ispatı.

Birinci Mevkıfın küçük bir zeyli: “Üstlerindeki göğe bakmazlar mı, onu nasıl bina edip süsledik...” (Kaf Sûresi, 50:6) âyetinin tefsiri.

İkinci Mevkıf

Vahdet ve Ehâdiyet-i İlâhiyeye dâir gelen şüphe ve îtirazlara cevap.

Birinci Maksat: Tevhidin ispatı

İkinci Maksat: Bir tek zat sonsuz sayıdaki işleri nasıl yapabilir?

Hatime ve iki sorunun cevabı

Üçüncü Maksat: Ahsenü'l Hâlikîn ve Erhâmü'r-Rahimîn gibi ayetlerin açıklanması ve İlahî kemal hakkındaki bir soruya cevap.

Üçüncü Mevkîf

Ehl-i dalâlet ve ehl-i hidayetin dünya hayatına bakış açıları.

Otuz Üçüncü Söz

Herşeyde Cenâb-ı Hakka açılan bir pencere bulunduğunu otuz üç örnekle açıklar.

Lemeât

Nazma benzer şekilde kaleme alınmış, Risâle-i Nur Külliyyatının çekirdeği hükmünde olan bir risale.

Konferans

1950'de Ankara Üniversitesinde profesörler, millet vekilleri, Pakistanlı misafirler ve muhtelif fakülte talebelerinin huzurunda, Fakülte Mescidinde gece yarısına kadar devam eden bir mecliste verilen ve büyük bir alâka ve ehemmiyetle dinlenmiş olan bir konferanstır.